

OBSAH

Předmluva k 2. vydání	5
I. díl. — Zákonitost duševního vývoje a jeho závislost na prostředí . . .	7
1. — Úvod do psychologie dítěte	9
a) Proč nám psychologie může pomáhat při výchově	9
b) Co je duševní činnost dítěte	10
c) Duševní vývoj je určován dědičností i prostředím	12
d) Vyšší nervová činnost dítěte	15
e) Charakteristické znaky duševního vývoje u dětí	17
f) Význam školních let	20
2. — Rodina a duševní vývoj dítěte	22
a) Vliv rodiny je rozhodující	22
b) Na dítě působí celé rodinné prostředí	25
c) Citový postoj rodičů k dítěti rozhoduje o výchově	27
d) Rodinná výchova pod zvětšovací sklem	30
e) Děti zaměstnaných matek	35
f) Vztah mezi sourozenci	36
3. — Zdravý postoj k dítěti	41
a) Láska a trpělivost	41
b) Porozumění	42
c) Přiměřené požadavky	46
d) Důslednost	50
e) Sebedůvěra	54
4. — Život ve škole a pro školu	56
a) Ve škole se dítě přizpůsobuje náročnému prostředí	56
b) Naše třída	58
c) Osobnost učitele vytváří atmosféru třídy	60
d) Spolupráce rodiny se školou	62
e) Dítě se musí naučit, jak se má učit	66
5. — Dětská přátelství	69
a) Kamarádi zasáhnou do života dítěte	69
b) Projevy společenského života mezi dětmi	71
c) Jak si děti vybírají kamarády	73
6. — Osobnost dítěte	78
a) Názor na vlastní osobu je jádrem dětské osobnosti	78
b) Jak vzniká „já“ dítěte	79
c) Vliv schopností na vývoj osobnosti	83
d) Výchova zdravé osobnosti	85

7. — Nesnáze v duševním vývoji školních dětí	88
a) Proč se dítě stane problémem	88
b) Kdy se dítě v rodině těžko přizpůsobuje?	94
c) Nesnáze ve škole	100
d) Neuspokojivé vztahy k dětem	104
e) Jednotlivé projevy malé přizpůsobenosti	105
f) Jak pomůžeme dítěti k větší vyrovnanosti	111
II. díl — Průběh duševního vývoje ve školním věku	115
Poznámka k II. dílu	116
1. — První rok ve škole	117
a) Význam období od šesti do sedmi let	117
b) Pohybové projevy	117
c) Řeč a rozumový vývoj	118
d) City, zájmy, společenské vztahy	121
e) Co žádá škola od dítěte v první třídě?	124
f) Psychologie počátečního čtení, psaní a počítání	128
g) Výchova v rodině — spolupráce se školou	131
h) Levácké dítě v první třídě	132
i) Otázka nešestiletých školáků	135
j) Projevy nepřizpůsobenosti v novém prostředí	137
2. — Od druhé do páté třídy	141
a) Hlavní znaky období	141
b) Pohybové činnosti	142
c) Rozumový vývoj a řeč	146
d) Zájmy	152
e) City	159
f) Mravní citění	164
g) Dítě a pohlaví	165
h) Škola	167
i) Děti mezi sebou	168
j) Výchova v rodině	170
k) Málo přizpůsobené děti	173
3. — Počátek dospívání	176
a) Význam prvních let dospívání	176
b) Vliv tělesného dospívání na duševní vývoj	176
c) Pohybové činnosti	178
d) Rozumový vývoj a řeč	179
e) Zájmy	181
f) Osobnost a citový život	185
g) Škola	188
h) Přátelství	189
i) Vztah k rodičům	190
j) Zájem o pohlaví	192
k) Příprava na povolání	194
l) Nesnáze s dospívajícími	196
Doslov	204